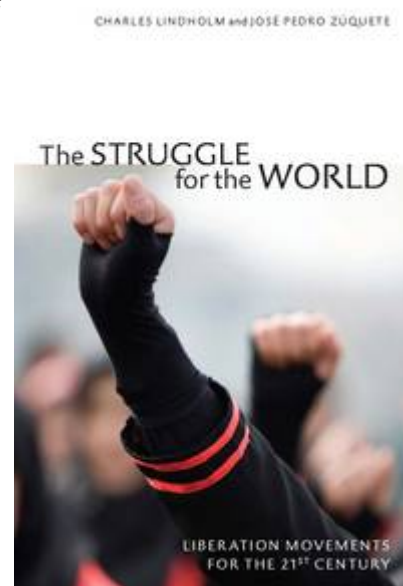

Recenze Michaela O'Meary na knihu Charlese Lindholma a José Pedro Zúquetea *The Struggle for the World: Liberation Movements for the 21st Century*.

Globalizace, založena na celosvětové transnacionalizaci amerického kapitálu a celosvětovém vnucení amerických tržních vztahů, v kombinaci s novými technologiemi a otevřenými hranicemi, nejen změnila národní ekonomiky po celém světě, ale i podnítila vznik závažného množství levicových i pravicových opozičních hnutí. Ty, navzdory jejich odlišným ideologiím a cílům, usilují o obranu domorodých nebo tradičních identit před etnocidálními následky „tržní ekonomiky“.

Mezi velkým množstvím literatury o globalizaci a různých antiglobalistických hnutích je kniha Charlese Lindholma a José Pedro Zúquetea – *The Struggle for the World* (Zápas o svět) první, která pohlíží dále za konkrétní politické zatřídění. Zdůrazňuje to, co mají tyto [protichůdná] hnutí společného – spasitelský, identitární a populistický charakter.

Levicová a pravicová politika antiglobalistů, včetně „třetí pozice“, není v žádném případě opominuta. Je pouze podřízena tomu, co Lindholm a Zúquete chápou jako významnější – spasitelský – rozměr. V tomto duchu na ně odkazují jako na „hnutí úsvitu“ (*aurora movements*). **Hnutí, která přislubují osvobozující úsvit od nihilistické temnoty, která má původ v univerzalizmu a neoliberálním tržním hospodářství.**

Autoři se zaměřují na způsob, jakým si antiglobalisté představují spásu od domnělých zel neoliberalismu a zdržují se hodnocení morálnosti nebo validity různých hnutí, která studují. Namísto toho se snaží porozumět podobnostem, které je „sjednocují.“

Zdržují se také současného liberálního konsensu, který se drží názoru, že historie dosáhla svého konce a že velké ideologické střety minulosti uvolnily cestu řádu založenému pouze na technoekonomických zásadách, které jsou vlastní novému globálnímu tržnímu systému.

Na první pohled mají mexičtí Zapatisté, bin Ládinova al-Káida, Nová pravice Alaina de Benoist, Severní liga Umberta Bossiho, současné režimy ve Venezuele a Bolívii a evropští zastánci „pomalého jídla“ a „pomalého života“ velice málo společného, snad jen kromě společného odporu vůči globálnímu „zázraku pokroku.“

Přesto však Lindholm a Zúquete (americký antropolog a portugalský politolog) tvrdí, že mnoho antiglobalistických hnutí, obzvláště v Latinské Americe, Evropě a na Blízkém Východě „mají velmi mnoho společného – organizačně, ideologicky a zkušenostně,“ ve svém boji, každé svým způsobem, aby zachránily svět který se nachází v troskách.

Od doby, kdy „[se] globální představivost stala dominantní, se začaly spojovat [globálně] i opoziční síly“. Lindholm a Zúquete prohlašují že antiglobalistická opozice přijala „velký narativ“ založený na „společném etickém jádru a mentální mapě.“ Pro „diskurzy, víry a motivy“ džihádistů, bolívijských revolucionářů, evropských novopravičáků a *life-style* rebelů je společná překvapivá shoda v hledání způsobu jak zahájit úsvit nového věku – **vyždřeného opozicí k globálnímu liberalismu.**

Pro všechny tyto antiglobalisty transnacionální mocenské elity (vedené Spojenými státy) přesunuly moc od národních států směrem k nadnárodním korporacím, odtrženým od vazeb k jakékoli kultuře nebo národu, jelikož prosazují „hyper-růst, vykořisťování přírodních zdrojů, privatizaci veřejných služeb, homogenizaci, konzumerismus, deregulaci, monopolizaci,“ atd.

Následkem toho je pak světový pořádek (jehož „božstvy jsou peníze, trh a kapitál [jehož] kostelem je akciový trh a [jehož] svatyněmi jsou MMF a Světová banka“), který usiluje o převedení všeho na zboží stylem „okrádá naše životy o jejich smysl [a prodává] nám je zpět ve formě zboží.“

Jak jsou nejcennější transcendentní hodnoty nuceny ustoupit před zájmy kapitálu, tak globální systém „materializuje“ svět – vyvolávajíc tak nespokojenost a odcizení, které aktivují antiglobalizační odpor.

Moc peněz a trhu, jak chápe tento antiglobalizační odpor, vede válečné tažení – taktiku „spálené země“ – proti lidstvu – každá země, každý národ jsou okupovány „americkým stylem života,“ jehož buržoazní hodnoty aspirují na hodnoty univerzální.

Ve svém boji o záchranu světa prorokují antiglobalisté jak soudný den, tak i vzkříšení.

Na jednu stranu jsou „armády noci“ – temné síly globální homogenizace, odduchovnění a znehodnocení – vykresleny jako „zlo“ – nebo v politickém pojetí, jako smrtelně nebezpečný nepřítel. **Globalizace, prohlašují, narušuje rovnováhu mezi lidstvem, společností a přírodou, uráží člověka, zbavuje jeho svět smyslu a ponechává ho lhostejným k těm nejdůležitějším věcem.**

V opozici globálnímu řádu ovládanému bezduchým trhem usilují tito antiglobalisté, jako protiopatření, překonat jeho individualismus, konzumerismus a mechanický racionalismus oživením předmoderních hodnot a institucí, které nabízí jako alternativu k vládnoucímu neoliberálnímu konsenzu.

Jak uvádí jedno zapatistické prohlášení: *„Pokud není na tomto světě pro nás místa, pak musí být jiný svět vytvořen. ... To co schází teprve přijde.“*

Zároveň však antiglobalisté usilují o znovuoživení ohrožených lokálních nebo tradičních identit, dekonstrukcí modernistického útoku na místní kultury, který mašíruje pod vlajkou pokroku a osvícenství. V tomto ohledu upřednostňují jejich vlastní autenticitu a velebí alternativní, obvykle původní (indigenní) nebo tradiční společenské a duchovní formy, vycházejících ze starobylých pojetí, jež adaptují pro výzvy, které přináší budoucnost. I když se snaží o návrat konkrétních společenských ideálů, tyto místní povstalecké skupiny zastávají názor, že nezapojují jen domorodé Američany (Indiány), muslimy nebo Evropany, ale celé lidstvo – svět ve svém důsledku.

Autoři dochází k závěru že globalizace může zničit národní rozdíly, ale stejně tak to může učinit i odpor vůči ní. Základním principem antiglobalizačního odporu, jak se shodují, je „Nacionalisté všech zemí spojte se!“ – abychom „spasili svět od zla globalizace.“

Pokud se rozhodneme akceptovat, společně s Lindholmem a Zúquetem, že významný počet antiglobalizačních hnutí sdílí podobný revolučně-utopický narativ, vyvstane pak otázka, co z těchto podobnosti může vyplývat.

Podle mého názoru se první aspekt týká globalismu jako ideologie – to znamená, že je chápán jako ideologie a ne nějaká historická nevyhnutelnost.

Jak poznamenává Carl Schmitt (mezi jinými), liberalismus je bytostně antipolitický. Stejně jako liberálové zkoušeli v padesátých letech dokázat, že dochází ke „konci ideologie,“ tak i neoliberální globalisté se nás pokouší od dob pádu sovětského impéria přesvědčit, že jsme (podle Francise Fukuyamy), dosáhli konce historie, kdy „celosvětový ideologický zápas, který po nás vyžadoval smělost, odvahu, imaginaci a idealismus“ se stal záležitostí minulosti a byl nahrazen technoeconomickým kalkulem liberálně-tržních společností, který chápou jako završení lidského vývoje.

Jedním slovem, liberální „konečnost“ znamená, že zde není pozitivní alternativa k *status quo*.

Hlučné argumenty a ideologie odpůrců liberalismu však již stačily tyto totalitní výmysly vyvrátit – jak i *The Struggle for the World*, respektovaná univerzitní publikace, dokazuje.

Druhý, související aspekt, se týká stále větších nejasností v rozdělování na levici a pravici. Tyto matoucí označení, údajně určující moderní politické protiklady, však nikdy neznamenaly

mnoho (viz např. dílo francouzského politologa Marca Crapeze) spíše naopak, obvykle více věcí zatemnily, než vyjasnily.

Pokud akceptujeme ideologickou diverzitu antiglobalizačního hnutí, tak nám rozdělení na pravici a levici říká mnohem méně o hlavním politickém zápase naší přítomnosti, než kategorie jako „globalisté“ a „antiglobalisté“, „liberálové“ a „antiliberálové“, „kosmopolité“ a „nacionalisté.“

Budoucí politické boje se proto tedy jeví stále méně a méně spojené se současnou orientací na pravolevou osu – a postupně více a více v intencích postmoderní dialektiky, ve kterých univerzalizmus je v protikladu partikularismu.

Třetí pravděpodobný aspekt Lindholmovy/Zúquetovy argumentace se týká osudu liberalismu samotného. Většina novodobé historie je o souboji modernizujících sil liberalismu s konzervativními silami antiliberalismu. Poněvadž se globalistická agenda zmocnila vlády téměř po celém světě znamená to tedy, že **„boj o svět“ se převážně stal bojem proti liberalismu.**

Když navíc vezmeme v potaz, že liberalismus (či chcete-li neoliberalismus) je ideologickou záštitou globálního systému, jenž přinejmenším od konce roku 2008 mele z posledního, není nelogické předpokládat, že osudy liberalismu a globalismu jsou navzájem spojeny, a že **budeme v blízké době svědky nového přelomového období, v jehož průběhu zavedené liberální ideologie a systémy budou nuceny uvolnit cestu nově vznikajícím proudům.**

Nejzávažnější dopad však dilema vzešlé z kontroverze Lindholma a Zuquéta má na americké pravicové aktivisty. Pro evropské zastánce Nové pravice, islámské džihádisty a bolívijské revolucionáře nepředstavuje globalizace pouze formu liberalizace, nýbrž i „amerikanizace.“

Nelze však se však divit spravedlivému entuziasmu spočívajícímu v nahlížení na boj proti Americe jako na hlavní frontu celosvětového antiglobalizačního zápasu, neboť USA nereprezentuje pouze vůdčí liberalistický stát světa, ale i hlavního architekta současného globálního systému.

Současně se zde setkáváme s problémem, že sami rodilí Američané, tj. Evropané Nového světa padli za oběť tomu, co se dnes nazývá „amerikanismus“ – ve formě nechráněných hranic, kolonizace ze zemí Třetího světa, deindustrializace, politické korektnosti, multikulturalismu, různých cizích náboženských věrouk, antikřesťanství, pokračující mediální kolonizace ducha a ostatních degradací charakteristických pro dnešní dobu.

Stojíme tedy před otázkou, zdali pravice hodna tohoto označení jednou pod svá křídla pojme ty z Američanů, jejichž cílem je bojovat proti „amerikanismu“ – a jeho stínovým armádám – ve jménu potlačeného antiliberálního impulsu, vyvěrajícího z evropského dědictví této země.

Článek Michaela O'Meary: *Against the Armies of the Night: The Aurora Movements* vyšel na

stránkách Counter-Currents Publishing. Dřívější verze článku vyšla na stránkách Occidental Observer dne 16. června 2010.